

Checklist bij de Vegaplan Standaard voor de Aannemers van Land- en Tuinbouwwerken

In het rood : de wijzigingen t.a.v. de vorige actualisatie

Horizontale vereisten: van toepassing voor alle activiteiten

Verticale vereisten: enkel van toepassing voor een specifieke activiteit

Activiteiten	Code
Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (inclusief zaadbehandeling)	Gg
Bemesting	B
Oogst (Inkuil inbegrepen)	O
Andere activiteiten (bodemvoorbereiding, zaaien, irrigatie, reinigen van serres, niet chemische onkruidbestrijding, gewas uitruimen, ...)	AA
Stockage gewasbeschermingsmiddelen en biociden	Sgb
Stockage meststoffen	Sm
Stockage uitgangsmateriaal	Sum
Stockage geoogste landbouwproducten	Sp
Snijden van pootgoed	Snp
Bewerking van primaire plantaardige producten en van zaden (in de landbouwbedrijf)	Bp
Secundair transport	ST
Secundair transport naar een FCA (GMP) bedrijf	ST FCA

Code Code met referentie naar Sectorgids/Vegaplan Standaard (*)

I : Code met referentie naar IPM

D : Code met referentie naar Duurzaamheid

Vereiste Omschrijving van de vereiste uit de Sectorgids/Vegaplan Standaard

VL : specifieke eisen voor Vlaanderen

W : specifieke eisen voor Wallonië

MNC SG Maximale non conformiteit in sectorgids autocontrole

Niveau A: major non conformiteit

Niveau B: minor non conformiteit

+*: opmerking

NC VS Niveau non conformiteit volgens Vegaplan Standaard

Niv. 1 - 100% in orde

Niv. 2 - 70% in orde

Niv. 3 - aanbevelingen

Beoordeling

OK: in orde

NOK: niet in orde

NVT: niet van toepassing

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
Hygiënevoorschriften											
1. Bedrijf en gebouwen											
<i>1.1 Opslag gewasbeschermingsmiddelen voor professioneel gebruik en biociden</i>											
1.1.1.D	Sgb	<p>Gewasbeschermingsmiddelen en biociden worden opgeslagen in een afsluitbare ruimte die hiervoor bestemd is (fytolokaal) of in een geschikte kast (fytokast) in goede staat van onderhoud en netheid. In deze kast/ruimte mogen ook andere producten worden opgeslagen op voorwaarde dat deze producten aan de volgende voorschriften voldoen :</p> <p>a) niet bestemd voor menselijke of dierlijke voeding (elk risico op verontreiniging van levensmiddelen vermijden), geen geneesmiddelen noch voedingsstoffen,</p> <p>b) geen brand- of ontploffingsgevaar inhouden (geen brandstoffen, nitraatmeststoffen,...) (elk risico op verontreiniging als gevolg van een incident in het lokaal vermijden),</p> <p>c) afzonderlijk opgeslagen, op verschillende rekken en zodanig dat elk risico van direct contact met gewasbeschermingsmiddelen wordt vermeden (bij lekken van vloeistoffen bvb).</p> <p>Onder deze andere producten wordt verstaan bleekwater, zaaizaden (met uitzondering van de zaden bestemd voor directe consumptie of voor de productie van kiemgroenten), vloeibare meststoffen, oligo-elementen,... Specifiek materiaal voor het gebruik van deze producten mag eveneens in dit lokaal worden opgeslagen.</p> <p>Deze kast/ruimte voldoet aan de volgende eisen :</p>	A		1						
1.1.2	Sgb	<p>Op slot en niet toegankelijk voor kinderen en onbevoegden. Het is lokaal of de kast uitsluitend toegankelijk voor houders van een fytolicensie P1, P2 of P3, of andere personen, mits aanwezigheid van minstens één persoon die over de voorgenoemde fytolicensie beschikt. In geval van afwezigheid bij een levering van producten voor professioneel gebruik kan de landbouwer deze ongeopende producten laten opslaan in een afsluitbaar lokaal of een afsluitbare kast die voldoen aan de zelfde voorwaarden, gedurende een maximale tijdsduur van 72 uur.</p>	A		1						
1.1.3	Sgb	<p>Op elke direct toegangsdeur moeten aanwezig zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de vermelding "verboden toegang voor onbevoegden" en gelijkwaardig symbool - een geschikt gevaarsymbool - de identiteit en contactgegevens van de beheerder van het lokaal of de kast (met inbegrip van het fytolicensienummer – aanbeveling) 	A		1						
1.1.4	Sgb	<p>Goed verlicht: in geval van een lokaal is er elektrische verlichting aanwezig; in geval van een fytokast moet er verlichting zijn in nabijheid van de kast. Een degelijke verlichting laat toe dat men de etiketten steeds kan lezen.</p>	B		1						

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
1.1.5	Sgb	Producten voor professioneel gebruik waarvan op de erkenningsakte wordt vermeld dat gebruik uitsluitend is toegelaten door houders van een fytolicensie « Specifiek professioneel gebruik » moeten opslagen worden in een lokaal gelegen buiten de gebouwen waar mensen of dieren verblijven.n in een lokaal gelegen buiten de gebouwen waar mensen of dieren verblijven.		A		1					
1.1.6	Sgb	Droog.		A		1					
1.1.7	Sgb	Doelmatige verluchting.		A		1					
1.1.8	Sgb	Vorstvrij (in geval van opslag van vloeibare gewasbeschermingsmiddelen voor professioneel gebruik en biociden).		A		1					
1.1.9	Sgb	Het is verplicht gewasbeschermingsmiddelen voor professioneel gebruik en biociden in hun oorspronkelijke verpakking te bewaren en voorzien van hun oorspronkelijk etiket.		A		1					
1.1.10.D/I	Sgb	<p>Niet Bruikbare Gewasbeschermingsmiddelen (NBGM) worden gegroepeerd opgeslagen met de vermelding "NBGM/vervallen". De bestrijdingsmiddelen voor privé gebruik worden gegroepeerd opgeslagen met de vermelding "privé". NBGM zijn gewasbeschermingsmiddelen die niet meer mogen gebruikt worden. De redenen daarvoor zijn :</p> <ul style="list-style-type: none"> - De erkenning werd ingetrokken en de opgebruiktermijn is verstreken (zie www.fytoweb.fgov.be) - Er bestaat onzekerheid over het product (het etiket is onleesbaar, verdwenen) - De fysisch-chemische toestand is aangetast (door vorst, neerslag, ...) of de vervaldatum is overschreden. <p>NBGM waarvan het gebruik op 1 januari van het jaar x-2 nog toegelaten was, worden bewaard onder de categorie « NBGM /vervallen ».</p> <p>NBGM tussen x-4 en x-2 jaar, worden bewaard onder de categorie « NBGM /vervallen » en moeten geregistreerd worden (naam, schatting overblijvende hoeveelheid, datum registratie). Zij geven aanleiding tot een niveau B non-conformiteit.</p> <p>Het is niet toegestaan NBGM te bewaren die voor 1 januari van het jaar x-4 vervallen waren.</p> <p>De producten afkomstig van een bedrijfsovername van worden bewaard onder de categorie « NBGM /vervallen » en moeten geregistreerd worden en bij de PCE gemeld zijn.</p> <p>NBGM moeten apart en met een duidelijke vermelding opgeslagen worden in het fytolokaal/de kast. De lege verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen (incl. zegels) worden op een droge, veilige plaats bewaard tot aan de ophaling van « AgriRecover » (zie www.agrirecover.eu).</p>		A		1					

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
1.1.11.D	Sgb	Er is geschikte weeg- en/of meetapparatuur aanwezig.		A		1					
1.1.12	Sgb	Voor niet in België erkende producten die bestemd zijn om gebruikt te worden op percelen in een buurland is een import/export toelating van het FAVV verplicht. Deze producten moeten duidelijk worden geïdentificeerd in de fytokast of het fytolokaal. Deze producten moeten toegelaten zijn in het land waarin de percelen van de landbouwer gelegen zijn.		A		1					
1.1.13*.D	Sgb	De persoon die de gewasbeschermingsmiddelen en biociden gebruikt moet kunnen beschikken over de juiste beschermende kledij in overeenstemming met de instructies op het etiket van de gebruikte producten en met de risico's voor gezondheid en veiligheid: - Spuitkledij (overall en laarzen): bv. een katoenen overall, regenkledij - Handschoenen bv. uit neopreen of nitril (chemisch resistent) - Ademhalingsbescherming bv. minstens een halfgelaatmasker, met combinatie gas- en dampfilter (bruine band) en stoffilter. De beschermende kledij wordt uitsluitend gebruikt voor het toepassen van gewasbeschermingsmiddelen en biociden. De landbouwer kan bijvoorbeeld opteren voor een afzonderlijke kleur van overall die hij enkel gebruikt voor gewasbescherming. Deze kledij wordt niet bewaard in het fytolokaal en afzonderlijk van andere kledij.				1					
1.1.14*	Sgb	Indien gewasbeschermingsmiddelen en biociden gestapeld worden, moet dit ordelijk gebeuren. Poeders moeten boven vloeistoffen gestapeld worden of gescheiden worden, hetzij fysiek (bv. poeders links, vloeistoffen rechts) of via opvangbakken.					2				
1.1.15*.D	Sgb	Er is opvang van lekkage mogelijk: bijvoorbeeld opvangbakken plaatsen of een dorpel voorzien.					3				
1.1.16*.D	Sgb	De ondergrond is verhard (bijvoorbeeld: stenen vloer, beton, tegels, ...).					2				
1.1.17*.D	Sgb	Bij morsen moet men meteen kunnen opruimen. Daartoe wordt in het lokaal een emmer met absorberend materiaal (zand, zaagsel), een borstel, een handborsteltje en een vuilblik geplaatst. De absorberende stof wordt over de gemorste vloeistof gestrooid, absorbeert en kan vervolgens gemakkelijk worden opgeruimd. Het opgeruimde materiaal wordt op een droge, veilige plaats bewaard tot de ophaling door Agri-Recover van NBGM.					2				
1.1.18*	Sgb	De opslagruimte (lokaal of kast) bestaat uit brandveilige materialen. Er is brandremmend materiaal, brandveilige isolatie, etc. aanwezig. Eventueel kan brandwerende verf gebruikt worden. De elektrische leidingen zijn in goede staat.					2				
1.1.19*	Sgb	De planken bestaan uit niet absorberend materiaal.					2				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
1.1.20*.D	Sgb	Er is een oogdouche of stromend water in de buurt van het fytolokaal/de fytokast aanwezig.					2				
<i>1.2 Bewerking- en opslagsruimtes.</i>											
1.2.1	Sum Sp B	De bewerkings-, opslag- en verkoopsruimtes zijn proper en in goede staat. De muren, ramen, deuren en plafond zijn intact en gemakkelijk reinigbaar.		A		1					
1.2.2	Sum Sp Bp	In alle gebouwen moet er voldoende verlichting zijn. Indien de vaste verlichting zich boven de geoogste producten bevindt, gebruik dan breukveilige lampen, breukveilig gemaakte lampen (met hoes) of lampen met een breukveilige afschermkap.		A		1					
1.2.3	Sum Sp Bp	De aanwezigheid van ongedierte moet voorkomen of bestreden worden. De gebruikte producten moeten naargelang hun doel toegestaan gewasbeschermingsmiddelen of biociden zijn. De gebruiksvoorwaarden ervan moeten worden gerespecteerd.		A		1					
1.2.4	Sum Sp Bp	Geen glasbreuk in de gebouwen. Kapotte (gebroken, gebarsten) ruiten, lampen, spiegels etc. moeten worden opgeruimd volgens de glasbreukprocedure (zie bijlage 2).		A		1					
1.2.5.D	Sum Sp Bp	Geen onafgeschermd kwikthermometers gebruiken. Er wordt aangeraden om – indien mogelijk – andere dan kwikthermometers te gebruiken.		A		1					
1.2.6	Sum Sp Bp	Er geldt een verbod op roken, eten en drinken.		A		1					
1.2.7	Sum Sp Bp	De loonwerker voorziet volgende pictogrammen: - 'Verboden te roken' - 'Verboden te eten en drinken' (met uitzondering van water) - 'Verboden voor huisdieren'.		B		2					
1.2.8.D	Sum Sp Bp	Gevaarlijke stoffen en hun afval (bv. olie, brandstof, meststoffen) worden derwijze opgeslagen en gehanteerd zodat verontreiniging voorkomen wordt. Er is een behoorlijke afscheiding tussen de plaatsen waar plantaardig materiaal gehanteerd of opgeslagen wordt en ander materiaal of dieren (zoals meststoffen, olie, brandstof, tractoren, aanwezigheid van vee, ...).		A		1					
1.2.9	Sum Sp Bp	Huisdieren of gezelschapsdieren mogen niet verblijven in de bewerkings-, opslag- en verkoopsruimtes van producten.		A		1					
1.2.10	Sum Sp Bp	Zichtbaar bedorven producten en afval worden regelmatig verwijderd uit bewerkings-, opslag- en verkoopsruimtes.		A		1					
1.2.11	Sp	Aardappelen worden opgeslagen in het donker om de vorming van solanine te vermijden. De aardappelloods moet volledig kunnen afgeschermd worden van het daglicht.		+*		1					

Code	Activiteit	Vereiste	M NC SG	NC VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking	
1.2.12	Sp	Er dient rekening te worden gehouden met de vochtigheid en de temperatuur van de opgeslagen granen om de ontwikkeling van bacteriën en de vorming van mycotoxinen te vermijden. Het is wenselijk de granen af te koelen tot een temperatuur van minder dan 10°C. Het graan moet tevens goed droog zijn (vochtigheidsgehalte lager dan 15,5 % voor tarwe, rogge, triticale, gerst, spelt en maïs; 15 %: voor erwten en bonen; 9 % voor koolzaad en vlas). Het is dus van belang dat de granen na het drogen zo vlug mogelijk gekoeld worden en dat verhitting dankzij een goede ventilatie vermeden wordt. Er wordt aanbevolen een opvolging van de temperatuur te verzekeren.	+	*	1				
1.2.13	Sp	Met het oog op een beperking van de ontwikkeling van het patuline mycotoxine op rottende appels, wordt een visuele controle uitgevoerd vóór de opslag van appels.	A		1				
1.2.14	Sum Sp	De pootgoed partijen moeten gescheiden van de consumptie aardappelen worden behandeld, opgeslagen en bewaard, om elke kruiscontaminatie of verlies van traceerbaarheid te vermijden.	A		1				
1.2.15	Sp	Zaaizaad – Plantgoed - Pootgoed : De lokalen moeten goed verlucht zijn en voorzien zijn van een afdoend luchtverversingssysteem.	A		1				
1.2.16*	Sp	Aardappelen – Fruit – Groenten : In koelcellen en andere opslagruimtes dient temperatuurbeheersing en, waar nodig, ventilatie toegepast te worden. De temperatuur wordt gemeten en geregistreerd.				3			
1.2.17*	Sp	Aardappelen – Fruit – Groenten : Er is een schoonmaakplan aanwezig, waarop de frequentie van het onderhoud wordt aangegeven				2			
1.2.18*	Sp	Aardappelen – Fruit – Groenten : Het is aangeraden om de schoonmaakplan aan de map van de onderneming vast te nieten.				3			
1.2.19*	Sp	Lokaas gebruikt bij ongediertebestrijding wordt regelmatig gecontroleerd (minimaal 4 maal per jaar). De data van controle, de bevindingen en de ondernomen acties worden geregistreerd. De plaats van de lokazen wordt aangeduid op de bedrijfssituatieschets.				2			
1.2.20*		Meststoffen in bulk worden fysiek gescheiden van geoogst product.				2			
1.2.21*.D		Vermijd zoveel mogelijk uitlaatgassen in de loods. Indien het vervoermiddel in de loods staat, dient dit zo te gebeuren dat bij het vertrekken of aankomen zo weinig mogelijk uitlaatgassen in de bewerkings-, stockage- of opslagruimtes terechtkomen.				2			
1.2.22*	Sp	Wanneer zich bovengrondse vaste brandstoftanks in deze ruimten bevinden dan moet voldoende afstand bewaard worden tussen de brandstoftank en de producten (minimaal 4 m of een fysieke scheiding).				2			

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
1.2.23*.D	Sp	Wanneer zich verwarmingstoestellen in deze ruimten bevinden, wordt het volgende vereist: * De leidingen moeten in goede staat zijn.					2				
1.2.24*.D		* Regelmatig controleren op lekkages tussen leidingen en aansluitingen.					3				
1.2.25*.D		* De leidingen bestaan uit geschikt materiaal.					3				
1.2.26*.D		* De verwarmingstoestellen moeten veilig en beschermd tegen vocht zijn opgesteld.					3				
1.2.27*		Opslag van marktklare producten gebeurt op een verharde (productgeschikte) en zuivere bodem.					2				
1.2.28*.D	Sp	Laden en lossen gebeurt bij een niet-draaiende motor van het vervoermiddel (als het technisch mogelijk is).					3				
1.2.29*	Sp	Geoogste plantaardige producten worden bij opslag steeds beschermd tegen zon- en/of daglicht.					3				
1.2.30*	Sp	Granen, olie en eiwithoudende gewassen : Voor de opslag moet de ruimte leeg en proper zijn.					1				
1.2.31*	Sp	Granen, olie en eiwithoudende gewassen : In geval van lange termijn bewaring (> 6 weken) moet het lokaal gesloten worden. In het geval van tijdelijke opslag (≤ 6 weken) in een niet afgesloten gebouw moeten maatregelen ter bescherming van de producten genomen worden (dekzeilen, ...).					2				
1.2.32*	Sp	Granen, olie en eiwithoudende gewassen : In geval van "lange termijn" bewaring moet de temperatuur van het gestockeerde lot gemeten en geregistreerd worden. Wanneer het graan koud (< 10 °C) en droog is, moet de temperatuur 1x per week bepaald worden. Bij een hogere temperatuur, moet de temperatuur elke 24u geregistreerd worden.					2				
1.2.33*.D	Sp	Granen, olie en eiwithoudende gewassen/Zaaizaad/Weide- en raaigras (inkuil en voordroogkuil)/Grasland als droogvoeder (hooi)/Kuilmâis : Droger en ventilator: na gebruik moet deze schoongemaakt worden. Er vindt jaarlijks een onderhoud plaats en de exploitant voert een controle uit voor elk gebruik. De lucht moet genomen worden van een plaats waar deze gezond is. Geschikte brandstoffen voor directe droging zijn: aardgas, biogas, LPG, propaan/butaan, petroleum, lichte stookolie, dieselolie, koolzaadolie. Deze producten moeten wettelijke eisen beantwoorden. Gebruik van overige brandstoffen in overleg met afnemer. Op de kwaliteit van de brandstoffen opletten (contaminatie dioxine, PAK's); direct contact tussen product en verbrandingsgassen vermijden.					2				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
1.2.34*	Sp	Granen, olie en eiwithoudende gewassen/Aardappelen Indien voorraadbeschermings- of ontsmettingsmiddelen gebruikt werden, moet de afnemer daarover geïnformeerd worden. De stockage van granen in aardappelloosden moet gemeld worden (met inbegrip van de wijze van toepassing van CIPC in aardappelen (poeder/vloeistof/gas)) aan de afnemer van granen. De opslagfiche kan door de afnemer opgevraagd worden.					1				
1.2.35*	Sp	Bieten : De opslagplaats voor bieten (incl. perceel) moet vrij zijn van verontreinigingen (bv. olie, hout, losfreesasfalt, metalen, glas enz.)					1				
1.2.36*	Sp	Stockage van hooi en andere droge voeders moeten afgeschermd tegen weersomstandigheden.					1				
1.2.37*	Sp	Weide-en raigras (inkuil en voordroogkuil) - Kuilmaïs : Indien gebruik van plastic beschermzeil: zeil waterdicht, plastic geschikt om in contact te komen met het voeder, en eerste maal in gebruik wanneer de plastic in direct contact komt met het voeder.					1				
1.2.38*.D	Sp	Weide-en raigras (inkuil en voordroogkuil) : In geval van gebruik van bewaarmiddelen als additief voor het inkuilen mogen enkel toegelaten producten gebruikt worden (Verordening (EG) 1831/2003).					1				
1.2.39*	Sp	De leveranciers van additieven voor inkuil en/of grondstoffen voor dierlijke voederproductie die gebruikt worden als "hulpmiddel voor inkuilen" (suikerstroop, zout of gedenatureerde suiker, ...) zijn FCA gecertificeerd.(cf. http://ovocom.be/OciCompanyList.aspx?lang=nl).					1				
1.2.40*	Sp	Weide-en raigras (inkuil en voordroogkuil) : Opslag van balen op een ondergrond die toelaat de baal gemakkelijk op te heffen.					1				
1.2.41*	Sp	Weide- en raigras (inkuil en voordroogkuil) : Bij overlast door vogels moeten de balen beveiligd worden om schade te voorkomen.					1				
1.2.42*	Sp	Weide- en raigras (inkuil en voordroogkuil) : Er zijn voorzorgmaatregelen te nemen om de folie bij transport niet te beschadigen.					1				
1.2.43*	Sp	Weide- en raigras (inkuil en voordroogkuil) : Geen gaten in de zeilen; onmiddellijk repareren indien nodig.					2				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
<i>1.3 Sanitair</i>											
1.3.1*	O Bp	Fruit en groenten : Indien er personeel in dienst is en indien er een bewerking op het bedrijf gebeurt, moet er een toilet aanwezig zijn in de omgeving van de bewerkingsruimte en moet het pictogram "verplicht handen wassen na toiletgebruik" aangebracht worden. Voor gezinsbedrijven volstaat een toilet in de woning.				1					
1.3.2*		Fruit en groenten : Er is een éénmalig droogsysteem aanwezig om de handen na het wassen te drogen.				3					
1.3.3*		Fruit en groenten : De toiletdeur mag niet uitgeven op het lokaal waar de producten worden bewerkt.				3					
1.3.4*		Fruit en groenten : In de nabijheid van het toilet is een propere wastafel aanwezig.				1					
1.3.5*		Fruit en groenten : Bij de wastafel is er vloeibare zeep aanwezig om handen te wassen.				2					
<i>1.4 Opslag van meststoffen</i>											
1.4.1*	Sm	Meststoffen worden bewaard in hun oorspronkelijke verpakking of daartoe specifiek voorziene verpakkingen (plastic zak, bidon of tank).				2					
1.4.2*.D	Sm	Vaste kunstmest in bulk wordt bewaard in een propere en droge ruimte. Deze ruimte heeft een verharde ondergrond (er mag in geen geval gevaar op vervuiling van waterbronnen zijn).				2					
1.4.3*.D	Sm	Geconcentreerde vloeibare kunstmest wordt opgeslagen in een afgesloten en lekvrije tank, voorzien van een opvangbak. De tank en uitrusting moeten beschermd worden tegen elke accidentele opening. Niet van toepassing voor verdunde meststoffen (A- en B-bakken) in hydroteelt.				2					
1.4.4*	Sm	Bij opslag van bijtende, geconcentreerde vloeibare meststoffen moeten gevarentekens aangebracht worden die de aandacht vestigen op gevaar en risico.				3					
1.4.5*.D	Sm	Meststoffen worden niet opgeslagen nabij water of uitgangsmateriaal zoals zaaizaden, pootgoed, plantgoed.				3					
<i>1.5 Algemene vereisten</i>											
1.5.1*.D	Alle	Er moet een brandblusser aanwezig zijn op het bedrijf. Dit brandblusapparaat bevindt zich op een gemakkelijk te bereiken plaats.				3					
1.5.2*.D	Alle	Er heerst een algemene netheid op het bedrijf.				3					

Code	Activiteit	Vereiste	M NC SG	NC VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
1.5.3*	Alle	Bezoekers en personeel worden geïnformeerd over de hygiënemaatregelen op het bedrijf of in de sector.		3				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
1.5.4*.D	Alle	De loonwerker beschikt over een ongevalprocedure. Op deze ongevalprocedure staan minstens de telefoonnummers voor noodgevallen vermeld.					2				
1.5.5*.D	Alle	Het is aanbevolen de ongevallen te registreren, evenals de correctieve maatregelen die genomen worden om gelijkaardige ongevallen in de toekomst te voorkomen.					3				
1.5.6*.D	Alle	Op bedrijven waar personeel is tewerkgesteld is er tenminste één persoon (werkgever of werknemer) die EHBO gerelateerde ervaring of kennis heeft.					3				

1.6 Afvalbeheer

1.6.1*.D	Bp	Afval van aardappelen, groenten en fruit wordt uitgesorteerd en kan tijdelijk opgeslagen worden op het bedrijf.					3				
1.6.2*.D	Bp	Afgedankte landbouwfolies en inerte substraten worden volgens de geldende wetgeving verwijderd (bvb. lokale ophaling door overheid, terugname door fabrikant, ...).					3				
1.6.3*.D	Bp	Fruit en groenten versmarkt : Het verpakkingsmateriaal wordt gesorteerd per soort en indien mogelijk gerecycleerd. Meermalige verpakkingen hebben de voorkeur op éénmalige verpakkingen.					3				
1.6.4*.D	Bp	Fruit en groenten versmarkt : De loonwerker heeft een actieplan voor de reductie van niet-organisch afval.					3				

2. Machines, apparatuur en gereedschappen die in contact komen met product voor oogst en na-oogst behandeling

2.1 Algemene voorschriften van toepassing voor alle machines

2.1.1.D	Gg B O A ST STFCA	De machines, apparatuur en gereedschappen die in contact komen met het product voor, tijdens en na de oogst zijn proper en in goede staat.	A	1						
2.1.2		Geen glasbreuk bij machines. Kapotte (gebroken, gebarsten) ruiten, lampen, spiegels etc. moeten worden opgeruimd volgens de glasbreukprocedure (zie bijlage 2).	A	1						
2.1.3		Voor nieuwe machines: voedingsgeschikte of toegelaten smeermiddelen gebruiken op plaatsen waar contact met geogste producten mogelijk is bij normale werkomstandigheden. Er mag hiervan alleen worden afgeweken indien de constructeur of diens officiële vertegenwoordiger schriftelijk verklaart dat de voedingsgeschikte smeermiddelen niet geschikt zijn voor het beoogde gebruik van zijn machine.	+	*	3					
2.1.4.D		De machines verliezen geen olie. Gelekte olie en producten die daarmee in contact zijn geweest worden onmiddellijk behandeld volgens de lekkageprocedure.	A	1						

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking	
<i>2.2 Spuittoestel</i>												
2.2.1.D/I	Gg	<p>Alle spuittoestellen die geschikt zijn om gewasbeschermingsmiddelen toe te passen, moeten gecontroleerd zijn volgens de wettelijke bepalingen.</p> <p>Niet van toepassing voor rugspuit- en lansspuittoestellen (die over ten hoogste twee op het einde van een lans gemonteerde spuitdophouders beschikken).</p> <p>Elke eigenaar van een spuittoestel dient om de drie jaar een verplichte keuring van ieder aan keuring onderworpen spuittoestel uit te laten voeren en dit op de datum, tijd en plaats van de oproeping, zelfs als het materieel pas verworven werd (nieuw of tweedehands). Indien hij niet opgeroepen wordt, dient hij dit binnen de vijftien werkdagen vóór de vervaldatum van de vorige controle te melden aan de keuringsdienst. De eigenaar die zich niet ter keuring kan aanbieden op de plaats en de datum die zijn vermeld in de oproeping van de keuringsoverheid stelt de keuringsoverheid daarvan niet later dan vijf kalenderdagen voor de geplande keuringsdatum in kennis.</p> <p>Alle spuittoestellen moeten goedgekeurd worden.</p> <p>Alleen met gunstig gevolg gekeurde spuittoestellen mogen worden gebruikt in de periode die vermeld is op de door de keuringsdienst aangebrachte zelfklever evenals op het bezoeker rapport.</p> <p>Het verlies, de beschadiging of de verdwijning van het zelfklevende vignet moet onmiddellijk aan de keuringsoverheid gemeld worden.</p> <p>De verkoper en de koper van een spuittoestel stellen samen binnen de dertig dagen de keuringsoverheid in kennis van de verkoop van het spuittoestel.</p> <p>Wanneer een spuittoestel niet meer gebruikt wordt, moet de eigenaar binnen de dertig dagen de keuringsoverheid ervan informeren, door middel van het voorziene formulier.</p>										
				A			1					

Code	Activiteit	Vereiste	M NC SG	NC VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
2.2.2.D	Gg	Rechtstreeks in het buitenland aangekochte toestellen moeten door de koper gemeld worden aan de keuringsdienst binnen de dertig dagen.	A	1				
2.2.3.D	Gg	De loonwerker voert minstens een jaarlijkse controle uit en noteert zijn bevindingen. Hij houdt het spuittoestel in goede staat.	B	2				

2.3 Kisten, containers, verpakkingsmateriaal en palloxe

2.3.1	Sum Sp O	De kisten, containers, verpakkingsmateriaal en palloxe zijn proper en in goede staat (geen loszittende delen, geen roestvlekken die in contact komen met de producten,...) en worden, indien nodig, ontsmet.	A	1				
2.3.2	Bp	Ontsmet verpakkingsmaterialen voor en na contact met producten die een risico inhouden voor de verspreiding van plantenziekten (vb. doorgesneden of van kiemen ontdane pootaardappelen, pootaardappelen met natrot).	+*	3				
2.3.3*	Sp O Bp	Industriegroenten : De kisten of containers moeten op een vaste ondergrond staan, niet bestaande uit kiezel of ander mogelijk gecontamineerd materiaal. Niet van toepassing tijdens oogsten, wanneer de kisten op het veld worden geplaatst. Echter: kisten NOOIT op kiezels plaatsen.		3				
2.3.4*		Fruit : Marktverpakkingen worden beschermd en op een verharde ondergrond bewaard, die geen gevaar inhoudt voor verontreiniging en afdoende kan gereinigd worden indien nodig. Oogstverpakkingen, waaronder palloxe, mogen vrij staan, op een verharde ondergrond of op het veld tijdens de oogst.		2				
2.3.5*	Sp O Bp	Fruit : Geen zware beschadiging van palloxe. Zwaar beschadigde palloxe worden niet gebruikt voor de oogst.		2				
2.3.6*		Fruit : Het geoogste product dient in een propere en intacte groeperingsverpakking te worden verpakt. Alle opslag van marktklaar product, van houten en kartonnen verpakkingen en van alle inpakmaterialen gebeurt in een afgesloten, winddichte ruimte, telkens afgescheiden van huisdieren.		3				
2.3.7*		Fruit : Plastiek verpakkingen en palloxe kunnen buiten worden opgeslagen (mits gegroepeerd) op een verharde ondergrond en beschermd tegen wind.		3				
2.3.8*	Sp O Bp	Aardappelen : Er moeten valbrekers aanwezig zijn bij een valhoogte van meer dan 1 m.		2				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
<i>2.4 Transport</i>											
2.4.1	ST STFCA	De loonwerker treft de nodige voorzieningen om alle uitrustingen, recipiënten, kratten, voertuigen, laadbakken etc.) die worden gebruikt voor primaire plantaardige producten schoon te houden. Vóór het vervoer van producten die voor menselijke of dierlijke voeding bestemd zijn, is een grondige reiniging verplicht, alsook een ontsmetting indien nodig, wanneer transport van het primair product plaatsvindt na het transport van organische meststoffen in bulk en andere risicoproducten (bvb. aarde die bemest geweest is met meststoffen van dierlijke oorsprong, tuinaarde, asbest, substraat voor de teelt van paddenstoelen, afval van metaal, technische smeermiddelen, bijproducten van dierlijke oorsprong die niet bestemd zijn voor menselijke voeding,...).	A			1					
2.4.2.D	ST STFCA	Er mag geen transport plaatsvinden indien olie- of mazoutleidingen lekken, indien er een kans bestaat op verontreiniging van de plantaardige producten. Indien lekkage wordt vastgesteld moeten de verontreinigde plantaardige producten opgeruimd worden volgens de lekkageprocedure.	A			1					
2.4.3	ST STFCA	Er wordt aangeraden dat de loonwerker vóór het vervoer van gevoelige plantaardige producten (bvb. pootgoed bestemd voor beplanting), de vervoersmiddelen reinigt en ontsmet indien deze gebruikt geweest voor het vervoer van producten met fyto-sanitaire risico's (zoals onverpakt pootgoed, doorgesneden binnen de productie-eenheid of van kiemen ontdane poot aardappelen, poot aardappelen met natrot). Op deze manier worden de eventuele risico's van overbrenging van microbiologische ziekteverwekkers vermeden.	+	*			3				
2.4.4	ST STFCA	De loonwerker treft de nodige voorzieningen om het product met bestemming versmarkt of verwerking tijdens het transport te beschermen tegen mogelijke bevouling/besmetting/degradatie (bijvoorbeeld afschermen van transport tegen opspattend vuil van de weg).	A			1					
2.4.5	ST STFCA	In het kader van het transport van grondstoffen voor diervoeding die geoogst zijn voor de rekening van de landbouwer, bepaalt de loonwerker, in functie van de voorgaande lading (cf. bijlage 9), welk type reiniging hij minimaal dient toe te passen : - geen reiniging (0) - vegen of uitblazen (A) - reinigen met water (B) - eerst reinigen met water en een geschikt reinigingsmiddel, dan naspoelen en drogen (C) - eerst reinigen met water en een geschikt reinigingsmiddel en daarna ontsmetten en drogen (D).	A			1					

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
2.4.6		Granen, olie en eiwithoudende gewassen / Zaden /Ruwvoerder : De loonwerker zorgt ervoor dat het water dat gebruikt wordt in het kader van de reiniging van gepaste kwaliteit is voor dit gebruik. De loonwerker moet kunnen aantonen op welke manier hij de risico's beheerst betreffende de kwaliteit van het water (leidingwater, boorputwater, regenwater).		A		1					
2.4.7	ST STFCA	De chauffeurs dienen de nodige hygiëneinstructies te kennen. Deze hygiëneinstructies kunnen eventueel schriftelijk aan de chauffeurs ter beschikking worden gesteld (eventueel gebruik makend van pictogrammen)		A		1					
2.4.8	ST STFCA	De chauffeur controleert, voor elke belading, of de laadruimte proper, droog en vrij van ongewenste geuren is (afwezigheid van resten, enz.).		A		1					
2.4.9	ST STFCA	De chauffeur treft de nodige voorzieningen om de lading te beschermen (tegen inregening, ongedierte, contaminatie, enz.). Indien nodig voert hij een reiniging uit zoals bepaald onder punt 2.4.5.		A		1					
2.4.10	ST STFCA	De chauffeur treft de nodige voorzieningen om verlies van lading te vermijden.		A		1					
2.4.11	ST STFCA	De chauffeur treft de nodige voorzieningen om vermenging met eventueel samen geladen producten te vermijden		A		1					
2.4.12	ST STFCA	Bij onregelmatigheden betreffende het geladen product, verwittigt de chauffeur de loonwerker. Indien het onderzoek de onregelmatigheden bevestigt, informeert de loonwerker zijn opdrachtgever (eigenaar van het product) en voert hij zijn instructies uit.		A		1					
2.4.13	ST STFCA	Na het lossen reinigt de chauffeur de laadruimte minstens volgens de werkwijze zoals hierboven voorgeschreven.		A		1					

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
2.4.14*	ST STFCA	<p>Granen, olie en eiwithoudende gewassen / Zaden /Ruwvoerder :</p> <p>De loonwerker moet inschatten of hij de opdracht kan aanvaarden, in functie van het beschikbare gereedschap beschikbaar materiaal en van de aard van het te transporteren product. Hij bepaalt welke reiniging zal moeten toegepast worden indien in het kader van het transport plaatsvindt (gebruik van de online databank www.icrt-idthf.com). Elke reiniging van de laadruimte (cf. eisen 2.4.1, 2.4.5 et 2.4.8) wordt geregistreerd.</p> <p>Verboden ladingen zijn, onder anderen: asfalt, asbest, benzine, (bio)diesel, as, gasolie, hoogovenslakken, huishoudelijk afval, met looistoffen behandelde huiden en afval daarvan, minerale oliën, metaalschroot met olie en vet, pek, pek- en petroleumcokes, rioolslib, stookolie, sintels, technische vetten, onverpakte zaden behandeld met toxische stoffen en vliegas.</p> <p>Mest en mestproducten niet afkomstig uit een door de bevoegde autoriteit erkende biogas- of composteerinstallatie of erkend technische bedrijf zijn ook verboden ladingen. Aandacht: deze lijst is niet limitatief. Om de classificatie van het vervoerde product en het type reiniging te kennen die na dit transport toegepast moet worden, is het van belang om de website www.icrt-idthf.com te raadplegen.</p> <p>Producten die niet specifiek in de online databank zijn opgenomen, zijn verboden producten voor laadruimtes die gebruikt worden voor grondstoffen bestemd voor de dierlijke voeding. Een verzoek moet ingediend worden bij OVOCOM vzw om een product te vervoeren dat nog niet ingedeeld is (cf. www.ovocom.be – document BT-06).</p> <p>Na het transport van verboden ladingen kan de laadruimte pas worden ingezet voor het transport van diervoeder naar FCA gecertificeerde bedrijven nadat de loonwerker een geschikte reiniging en ontsmetting volgens een adequate reinigings- en ontsmettingsprocedure heeft toegepast en geregistreerd (cf. bijlage 5) na een beoordeling van de laadruimte door de certificatie instelling, erkend door OVOCOM vzw. De certificatie instelling geeft een attest af, waaruit moet blijken of de laadruimte weer kan worden vrijgegeven voor transport van grondstoffen bestemd voor de dierlijke voeding. De reiniging kan ook uitgevoerd worden in een tankcleaner. In dit geval, wordt de beoordeling door de onafhankelijke tankcleaner uitgevoerd in overeenstemming met de procedure B (5.2) voor vrijlating van een laadruimte beschreven in het document FCA BT-06 Wegtransport: aanvullende bepalingen (www.ovocom.be).</p>									
2.4.15*	STFCA	<p>Granen, olie en eiwithoudende gewassen/ Zaden /Ruwvoerder De chauffeur vult de rittenstaat in met de gegevens van het transport en de reiniging (5. Registratie). In voorkomend geval bevestigt hij hieraan ook de ontvangst- of leveringsbon of begeleidende documenten (of een kopie daarvan).</p>					1				
2.4.16*	STFCA	<p>Granen, olie en eiwithoudende gewassen/ Zaden /Ruwvoerder De loonwerker houdt deze rittenstaten en de eventueel de bijhorende documenten (of een kopie daarvan) bij in zijn registratie.</p>					1				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
<i>2.5 Installatie voor het snijden van pootgoed</i>											
2.5.1	Snp	<p>Het snijden van aardappelpootgoed bestemd voor de vermeerdering of voor de productie van consumptieaardappelen vertoont belangrijke fyto-sanitaire risico's en wordt streng afgeraden. Wanneer dit toch moet gebeuren, dienen de voorschriften van bijlage 4 gerespecteerd te worden.</p> <p>Het snijden van aardappelpootgoed gebeurt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - door de gebruiker van het gesneden pootgoed; - of door een loonwerker die bij het FAVV geregistreerd is, op aanvraag van en voor rekening van de gebruiker van het gesneden pootgoed. <p>Het snijden kan gebeuren ofwel op de vestigingseenheid van de gebruiker van het gesneden pootgoed, ofwel op de vestigingseenheid van de geregistreerde loonwerker. In elk geval draagt de gebruiker van het gesneden pootgoed alle fyto-sanitaire risico's.</p> <p>De verkoop of de gratis overdracht van gesneden pootgoed is verboden.</p>		A		1					
<i>2.6 Meststofstrooier</i>											
2.6.1*.D	B	De meststofstrooier wordt afgesteld en onderhouden. Het jaarlijks uitvoeren en registreren van een afdraaioproef is aanbevolen. Dit kan uitgevoerd worden door de landbouwer zelf of door een derde.					3				
<i>2.7 Thermometer</i>											
2.7.1*	Sp	Indien een thermometer wordt gebruikt, wordt er aangeraden om jaarlijks de correcte werking van de thermometer na te gaan..					3				
<i>2.8 Hulpwerktuigen</i>											
2.8.1*	Bp	Fruit/Groenten : Alle hulpwerktuigen moeten in goede staat verkeren. De landbouwer registreert tevens hoeveel stuks hij bezit en controleert dit aantal telkens na gebruik.					3				
3. Bedrijfsleider, personeel en derden											
<i>3.1 Toepassing gewasbeschermingsmiddelen en biociden</i>											
3.1.1.D	Gg Sgb	Producten voor professioneel gebruik worden uitsluitend gebruikt door professionele gebruikers die over een fytolicensie P1, P2 of P3 beschikken. De loonwerker die voor het sproeien zorgt en die enkel het sproeien en de gebruikte producten factureert, moet over een fytolicensie P2 beschikken; de loonwerker die niet-toegepaste producten factureert moet over een fytolicensie P3 beschikken. Houders van een fytolicensie P1 gebruiken producten voor professioneel gebruik uitsluitend onder het gezag van een houder van een fytolicensie P2 of P3. Deze maakt een verklaring in tweevoud op naar het model onder punt 2.3 van het lastenboek.		A		1					

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
3.1.2.D		Na elke toegepaste fyto-behandeling: - Handen wassen met vloeibare zeep - Kledij vervangen Niet van toepassing bij gebruik van speciale spuitcabine met actieve koolfilter.		A			1				
3.1.3.D	Gg Sgb	Wat betreft producten voor professioneel gebruik waarvan op de erkenningsakte wordt vermeld dat gebruik uitsluitend is toegelaten voor de houders van de fyto-licentie PS : - Het gebruik en de behandeling van deze producten enkel toevertrouwen aan personen die beschikken over de fyto-licentie PS - De bewaring van deze producten enkel toevertrouwen aan personen die beschikken over de fyto-licentie PS of P3 - Werknemers die niet beschikken over de fyto-licentie PS of P3 verbieden deel te nemen aan de werkzaamheden en de kans op blootstelling aan de gevaren die deze producten eigen zijn, opheffen of tot een minimum herleiden.		A			1				

3.2 Hygiëne

3.2.1	O Bp	De loonwerker ziet erop toe dat het personeel dat plantaardige producten hanteert geen besmettelijke ziekte heeft, die via de gehanteerde plantaardige producten kan overgedragen worden.		A			1				
3.2.2	O Bp	De loonwerker ziet erop toe dat het personeel dat plantaardige producten hanteert in goede gezondheid verkeert en bijvoorbeeld geen open wonden, infecties of huidafwijkingen heeft. Hij dient het personeel te informeren over de gezondheidsrisico's.		B			2				
3.2.3	O Bp	Groenten/Fruit : Tijdens het bewerken van de producten (oogst, sorteren, verpakken, ...) beschikken de loonwerker en zijn personeel in de nabijheid van de bewerkingsruimte over de mogelijkheid en de middelen om de handen te wassen bvb proper water, vloeibare zeep en handdoek/droogstelsel of op alcohol gebaseerde reinigingsoplossing, ... : - Telkens na ieder toiletbezoek - Telkens voor aanvang van het kiemproces van de oogst en van de bewerking/verpakking, na contact met een productgroep die verontreiniging kan veroorzaken.		A			1				
3.2.4*.D	O Bp	De loonwerker en zijn personeel kennen de hygiënemaatregelen en respecteren de algemene bedrijfshygiëne.					3				
3.2.5*.D	O	Groenten/Fruit: Er is een EHBO-kist aanwezig op het bedrijf. Deze kist is steeds aanwezig in de onmiddellijke omgeving van de werkzaamheden op het veld, in de serre of op de permanente werkplaats. De EHBO-kist bevat een schaar, een verband en pleisters (in een product-afwijkende kleur).					2				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
3.2.6*	Bp	Groenten/Fruit : Eventuele wonden moeten gewassen en gedesinfecteerd worden. Er moeten pleisters in productafwijkende kleur gebruikt worden. Bij grote, open wonden aan de hand –al dan niet bedekt met een verband- dient een handschoen gedragen te worden.					2				
3.2.7*	O Bp	Groenten/Fruit : Werkkledij en handschoenen dienen zindelijk te zijn: de werkkledij wordt regelmatig gewassen en vervangen.					2				
3.2.8*	O Bp	Groenten/Fruit : Vermijd alle gevaren op fysieke verontreiniging van losse voorwerpen. Zorg er steeds voor dat geen voorwerpen uit de kledij in het geogste product terecht komen.					2				
3.2.9*	O Bp	Groenten/Fruit : Nagels zijn kort en verzorgd, geen kunstnagels of nagellak.					2				
3.2.10*		Groenten/Fruit : Verzorgde haren en lange haren bijhouden.					2				
3.2.11*	O Bp	Groenten/Fruit : Er mogen geen loshangende sieraden tijdens de oogst of bewerking gedragen worden.					2				
3.2.12*	O Bp	Groenten/Fruit : Eten en drinken tijdens oogst en bewerken is verboden.					2				
3.2.13*	O Bp	Groenten/Fruit : Roken tijdens oogst en bewerken is verboden.					2				

3.3 Registraties, erkenningen, toelatingen

3.3.1	Snp	Het snijden van aardappelpootgoed gebeurt door een loonwerker die bij het FAVV geregistreerd is, op aanvraag van en voor rekening van de gebruiker van het gesneden pootgoed.	A			1					
-------	-----	---	---	--	--	---	--	--	--	--	--

3.4 Ontwikkeling van vaardigheden

3.4.1*.D	Alle	In de mate van het mogelijke, voorziet de loonwerker interne maatregelen zodat werknemers de nodige vaardigheden kunnen verwerven - bvb. opleiding, begeleiding/peterschap,...					3				
3.4.2*.D	Alle	De loonwerker en/of de werknemers nemen deel aan externe initiatieven die hen aanbelangen - bvb. vakbeurzen, voordrachten, opleidingen, ...					3				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
3.4.3*.D	Alle	De loonwerker informeert zich over de zaken die hem en zijn bedrijf aanbelangen door middel van bvb. abonnement vakblad, lidmaatschap beroepsorganisatie, aansluiting bij producentenorganisatie of coöperatie, ...					3				
<i>3.5 Efficiëntie - productiviteit</i>											
3.5.1*.D	Alle	De loonwerker houdt in de mate van het mogelijke rekening met advies in zijn bedrijfsbeleid - via bvb. externe boekhouder, adviseur, voorlichter, deelname aan economische bedrijfsopvolging en -vergelijking, ...					3				
3.5.2*.D	Alle	Het wordt aangeraden om via een afdoende evaluatie en selectie samen te werken met betrouwbare leveranciers (bvb. technisch onderlegd, kwalitatief aanbod, ...)					3				
3.5.3*.D	Alle	Het wordt aangeraden om via een afdoende evaluatie en selectie samen te werken met betrouwbare klanten (bvb. correcte en tijdige betalingen, naleven afspraken, ...)					3				
<i>3.6 Lokale bevolking</i>											
3.6.1*.D	Alle	De loonwerker neemt in de mate van het mogelijke initiatieven naar de lokale belanghebbenden toe, zoals bvb. overleg met lokale overheden, deelname aan verenigingsleven,...					3				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
4. Teelttechniek en naogstbehandeling											
<i>4.1 Uitgangsmateriaal</i>											
4.1.1	AA	De loonwerker moet erop toezien dat plantgoed of zaaigoed dat paspoortplichtig is, voorzien is van een plantenpaspoort. Deze lijst wordt weergegeven in bijlage 4. Dit plantenpaspoort moet minstens één jaar bewaard worden. Merk op: Plantenpaspoorten dienen één jaar te worden bewaard op het bedrijf. Indien plantenpaspoorten bewaard worden voor het registreren van de inkomende producten (dossier IN) dienen ze vijf jaar bewaard te worden.	A			1					
4.1.2.D/I	AA	De loonwerker controleert dat van het geleverde uitgangsmateriaal en van de zaden bestemd voor de productie van kiemgroenten visueel ziektevrij is.	B			2					
4.1.3*.D/I	AA	Gebruik gezond plantenmateriaal, zaaigoed of gecertificeerd uitgangsmateriaal.				1					
4.1.4*	AA	Het gebruik van GGO's is in overeenstemming met de nationale, regionale en Europese wetgeving. Bij zaai van GGO gewassen moet ten laatste 15 dagen na de zaaidatum via een aangetekend schrijven of via de internetsite aan de FOD Volksgezondheid het volgende meegedeeld worden: - Adres en kadastrale coördinaten van de ingezaaide percelen; - Naam van de uitgezaaide variëteiten. Deze informatie moet in dit geval dus ter beschikking worden gesteld aan de landbouwer.				1					
4.1.5*	AA	Groenten : Wanneer plantgoed als uitgangsmateriaal wordt gebruikt, dient de landbouwer de plantenopkweekfiche te bewaren. Daarbij beschikt hij ook over de gegevens van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen tijdens de opkweek.				2					
4.1.6*.D	Bp	Voor hoevezaaizaad: wanneer de triage uitgevoerd wordt door een derde, moet deze hiervoor erkend zijn. Er wordt aangeraden om een identificatie te voorzien van het lot dat van het bedrijf naar de installatie van de triëerder gaat.				1					
4.1.7*	AA	Indien gecertificeerd zaaizaad wordt gebruikt, wordt één etiket per lot zaaizaad bewaard.				2					
<i>4.2 Bemesting</i>											
4.2.1.D	Sm B	Buiten meststoffen en bodemverbeterende middelen van natuurlijke oorsprong van het eigen landbouwbedrijf of van het landbouwbedrijf van een derde, worden enkel toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen gebruikt.	A			1					

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
4.2.2	Sm B	Alle toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen dienen voorzien te zijn van een etiket of van een begeleidend document indien ze in bulk worden gekocht, dat door de leverancier aan de landbouwer dient te worden overgemaakt.		A			1				
4.2.3	Sm B	De toegelaten meststoffen en bodemverbeterende middelen afkomstig van afvalstoffen (bvb. zuiveringsslib, slijpkalk, compost, enkelvoudige organische meststoffen, ...) moeten: In Wallonië dient: het begeleidend document (volgens OWD-model) aanwezig te zijn bij zuiveringsslib, voor de andere producten op basis van afval en nuttig toegepast op basis van het Besluit van Waalse Regering van 14.06.2001 waarbij de nuttige toepassing van sommige afvalstoffen bevorderd wordt, dient het gebruikscertificaat en het traceringsdocument het product te vergezellen. . Voor Vlaanderen: in de gevallen bepaald door OVAM vergezeld en indien bijlage 2.2 van Vlarema dit eist (bvb. voor zuiveringsslib) dient de producent van het product over een grondstoffenverklaring te beschikken. Een kopie van de grondstoffenverklaring vergezelt het transport. De landbouwer kan ook nagaan of de producent een grondstoffenverklaring heeft via het register met grondstoffenverklaringen, beschikbaar op de website van OVAM : http://www.ovam.be/einde-afval-materialen . Indien van toepassing, moeten de analyseresultaten gedurende vijf jaar bijgehouden worden.		A			1				
4.2.4	Sm B	Het gebruik van zuiveringsslib dat officieel toegelaten is door de FOD Volksgezondheid is niettemin verboden op: - Weiden en voedergewassen indien een wachttijd van zes weken tussen het gebruik en de beweiding of de oogst niet in acht genomen wordt; - Gronden waarop groenten, aardappelen en fruit geteeld worden, met uitzondering van boomgaarden voor zover dit slib gebruikt wordt tussen de oogst en de volgende bloei; - Bodems welke bestemd zijn voor de teelt van groenten of vruchten die normaliter in rechtstreeks contact staan met de bodem en die normaliter rauw geconsumeerd worden. Het verbod geldt, gedurende een periode van 10 maanden voorafgaand aan de oogst en tijdens de oogst zelf. Ter info: het gebruik van slib van rioolwaterzuiveringsinstallaties op landbouwgrond is verboden in Vlaanderen.		A			1				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
4.2.5.D	Sm B	Ruwvoeder : Voor meststoffen en bodemverbeterende middelen die dierlijke bijproducten bevatten zijn er gebruiksbeperkingen. Voor meststoffen/bodemverbeterende middelen die dierlijke bijproducten bevatten zijn er gebruiksbeperkingen. Indien er verwerkte dierlijke eiwitten (categorie 3) of vleesbeendermeel (categorie 2) in aanwezig is, is gebruik op weiden waar vee toegang toe heeft of die bestemd zijn voor groenvoer, verboden. Indien er geen verwerkte dierlijke eiwitten of vleesbeendermeel in aanwezig is, is de toegang van vee op deze weiden is verboden gedurende minimum 21 dagen na de toediening ervan. Indien meer dan 21 dagen zijn verstreken na de laatste toediening dan mag begrazing worden toegestaan of mogen gras en andere weidegrassen voor gebruik in diervoeder worden gemaaid.	A			1					
4.2.6*.D	Sm B	Waar toegelaten worden nevenstromen uit andere sectoren gebruikt.					3				
4.2.7*.D	Sm B	Aardappelen, groenten, fruit : Het gebruik van riolslib en waterzuiveringsslib van openbare waterzuiveringsstations is verboden.				1					
4.2.8*.D	Sm B	Het gebruik van waterzuiveringsslib afkomstig van openbare waterzuiveringsstations is verboden in de cichoreiteelt.				1					
4.2.9*.D	Sm B	Granen, olie- en proteïnehoudende gewassen / Suikerbieten Waterzuiveringsslib afkomstig van openbare waterzuiveringsstations mag enkel gebruikt worden indien er bovenop de wettelijke voorschriften, een productfiche is die bevestigt dat het product beantwoordt aan het doel om gevaren in de landbouw te beheersen. Het gebruik van dit soort slib kan verboden worden op contractuele basis. Het is verboden bij de teelt van broodtarwe.				1					
4.2.10*.D	Sm B	Verbod op teelt van suikerbieten bij gebruik van meststoffen op basis van dierlijke eiwitten wanneer de Europese regelgeving niet gerespecteerd wordt.				1					
4.2.11*.D	Sm B	Bemest steeds binnen de normen van de wet, stem de bemesting af op eventuele adviezen. Zowel in Vlaanderen als in Wallonië is de bemesting bij wet geregeld. Bemestingsnormen en uitrijregels voor organische mest vormen de pijlers. In Vlaanderen is het mestdecreet van 22/12/2006 van toepassing. Het stikstof-bemestingsbeleid in Wallonië is onderdeel van het "Waals Programma voor Duurzaam Stikstofbeheer in de Landbouw" en wordt in goede banen geleid door "Nitrawal asbl".					3				
4.2.12*.D	Sm B	De loonwerker beschikt over informatie over de samenstelling van de gebruikte meststoffen.					3				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
<i>4.3 Gewasbeschermingsmiddelen voor professioneel gebruik en biociden</i>											
4.3.1.D	Gg	Gebruik enkel in België erkende gewasbeschermingsmiddelen en toegelaten biociden, voor op het etiket vermelde toepassingen vóór en tijdens de teelt en bij opslag. De gebruiksvoorwaarden vermeld op het etiket moeten steeds gerespecteerd worden. De toegelaten gewasbeschermingsmiddelen kunnen geraadpleegd worden op www.fytoweb.fgov.be en de biociden op : www.health.belgium.be .	A			1					
4.3.2.D	Gg	Wie een gewasbeschermingsmiddel aanwendt, dient de nodige maatregelen te treffen om te vermijden dat schade wordt berokkend aan de gezondheid van de mens, de nuttige dieren, en de naburige teelten. De landbouwer moet er zorg voor dragen dat elk werktuig, voorwerp of voertuig gebruikt voor gewasbeschermingsmiddelenzorgvuldig en onmiddellijk wordt gereinigd. Bij de toepassing van vloeibare producten worden de zorgvuldig geledigde verpakkingen met voldoende water gespoeld.	A			1					
4.3.3.D	Gg	Bereken bij de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, de benodigde hoeveelheid om resten te voorkomen.	B			2					
4.3.4.D/I	Gg	Bij de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, respecteer een spuitvrije bufferzone van 1 m voor veldspuiten en van 3 m voor boomgaardspuiten tegenover alle oppervlaktewater. Specifieke bufferzones kunnen worden vastgelegd en vermeld op het etiket van het product. De bufferzones worden gereduceerd mits gebruikmaking van bijkomende driftreducerende middelen of maatregelen (cf. http://www.fytoweb.fgov.be/ - Info voor de gebruiker - Maatregelen ter beperking van verontreinigen van oppervlaktewater).	A			1					
4.3.5*	Gg	Bij de teelt van cichorei mogen geen gewasbeschermingsmiddelen gebruikt worden die niet toegelaten zijn voor landbouwproducties bestemd voor zuigelingen, dit wil zeggen producten vermeld in Bijlage IX van Richtlijn 2003/14/EG.				1					
4.3.6*. D/I	Gg	De loonwerker moet voor de teelten op zijn bedrijf, toegang hebben tot informatie over de lijst met erkende gewasbeschermingsmiddelen voor zijn teelten. De erkende gewasbeschermingsmiddelen per teelt zijn onder meer terug te vinden op www.fytoweb.fgov.be .				1					
4.3.7*. D/I	Gg	Kies gewasbeschermingsmiddelen op basis van hun efficiënte werking ten opzichte van tov het stadium van het gewas, de ziekte, plaag of onkruid en de aanwezigheid van nuttigen.				2					
4.3.8*.D/I	Gg	Pas gewasbeschermingsmiddelen toe conform de erkende techniek, of, indien van toepassing, conform de instructies op de toelatingsakte.				1					

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
4.3.9*.D/I	Gg	Pas gewasbeschermingsmiddelen toe in de beste klimatologische omstandigheden.					3				
4.3.10*.D/I	Gg	Bij de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, spuitresten verdunnen en terug op het veld brengen.					2VL				
4.3.11*.D/I	Gg	Bij de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, morsen vermijden en het toestel niet vullen op verharde oppervlakten waar geen opvang voorzien is en dit om puntvervuiling te vermijden.					3VL				
4.3.12*.D/I	Gg	Bij de toepassing van gewasbeschermingsmiddelen, de nodige reinigingen van het toestel uitvoeren op het veld of op een verharde oppervlakte die voorzien is van de nodige opvang en het restwater op gepaste wijze verwerken (biofilter, fytobak, verdamping, fysico-chemische verwerking).					2VL				
4.3.13*.D/I	Gg	Keuze van gewasbeschermingsmiddelen: gebruik selectieve middelen voor nuttigen, indien deze voor handen zijn.					2				
4.3.14*.D/I	Gg	Keuze van product afstemmen op efficiëntie, giftigheid, risico op resistentieontwikkeling en milieurisico's.					2				
4.3.15*.D/I	Gg	Betreffende de resistentiebeheersing: dosissen respecteren volgens het etiket van de gewasbeschermingsmiddelen.					1				
4.3.16*.D/I	Gg	Betreffende de resistentiebeheersing: afwisselen en/of mengen van gewasbeschermingsmiddelen met verschillende werkingsmechanismen.					2				
~~4.3.17*a.D/I~~	~~Gg~~	~~Gebruik driftreducerende doppen of driftreducerende maatregelen.~~					~~2W~~				
4.3.17*b.D/I	Gg	Gebruik driftreducerende doppen met minimaal 50 % driftreductie voor openluchteelten. OF Gebruik minimaal 50% driftreducerende technieken. Voor pit- en steenfruit van toepassing vanaf 1 januari 2020 (WL)					~~1VL~~				
4.3.18*D/I	AA, Gg	Respecteer 1 m teeltvrije zone langs de waterlopen zoals bepaald in de verzamelaanvraag en aangeduid op de fotoplannen van het e-loket (blauwe en paarse waterlopen). Deze geldt voor de inzaai van een nieuwe hoofdteelt na 1 september 2018.					1VL				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
<i>4.4 Irrigatie</i>											
4.4.1. D/I	AA	Voor irrigatie wordt enkel gebruik gemaakt van beekwater, water van open put, boorputwater, leidingwater of regenwater. Irrigatie is eveneens toegelaten met water afkomstig van : <ul style="list-style-type: none"> • Het wassen van groenten en fruit (met uitzondering van waswater van wortelgroenten of knollen); • Processen om producten vrij van verontreiniging te maken (water afkomstig van blancheren/ steriliseren); • Processen die plaatsvinden na alle bewerkingen die de producten vrij van verontreiniging maken (water afkomstig van het afkoelen na blancheren/steriliseren, water afkomstig van snel invriezen); • Het reinigen van de blancheer-/steriliseerlijnen en het reinigen en ontdooien van de koellijnen. 			A		1				
4.4.2*.D/I	AA	Bij irrigatie wordt rekening gehouden met de behoeften van de plant en overtollig gebruik van water wordt vermeden om uitspoeling van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen te beperken.					2				
4.4.3*.D	AA	Bij irrigatie wordt aangeraden de watergift toe te passen op momenten dat de verdamping van het gewas het laagst is - namelijk 's avonds en 's nachts.					3				
<i>4.5 Laatste spoel-, was- en/of transportwater</i>											
4.5.1	B (Versmarkt)	Deze vereiste is enkel van toepassing indien de loonwerker diensten levert op het landbouwbedrijf waarbij er een bewerking wordt uitgevoerd op fruit en/of groenten met bestemming versmarkt. In dit geval is de landbouwer ook steeds verantwoordelijk om de eventuele analyses aan te vragen en deze te bewaren. <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Fruit en groenten klaar voor consumptie</u> (tomaten, en fruit (appelen, peren, ...)) : <ul style="list-style-type: none"> * Indien een laatste spoeling wordt uitgevoerd: gebruik steeds drinkbaar water; voorgaand spoelen mag uitgevoerd worden met proper water. * Transportwater van appelen en peren: gebruik steeds drinkbaar water. 2. <u>Fruit en groenten niet klaar voor consumptie of bestemd voor de verwerkingsindustrie</u> (aardappelen, rapen, wortelen, schorseneren, prei, salade, busselwortelen, spinazie, appels bestemd voor productie van appelmoes of appelsap,...) : <ul style="list-style-type: none"> * Waswater met als doel verwijderen van aarde: er mag proper water gebruikt worden. * Laatste spoelwater: gebruik minimaal schoon water. Bij afwezigheid van schoon water, moet drinkbaar water gebruikt worden. 			A		1				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
		<p><u>Drinkwater</u> : Water dat beantwoordt aan de minimumvereisten die zijn vastgelegd in het KB van 14/01/2002 dat een omzetting is van de richtlijn 98/83/EG van de Raad van 3 november 1998 betreffende de kwaliteit van voor menselijke consumptie bestemd water (cf. Verordening (EG) nr 852/2004 van 29/04/2004 inzake levensmiddelenhygiëne).</p> <p><u>Schoon water</u>: Natuurlijk, kunstmatig of gezuiverd niet-drinkbaar water dat geen micro-organismen of schadelijke stoffen bevat in een hoeveelheid die direct of indirect invloed kan hebben op de gezondheidskwaliteit van levensmiddelen (cf. Verordening (EG) nr 852/2004 van 29/04/2004 inzake levensmiddelenhygiëne). Regenwater dat dusdanig wordt opgevangen dat de kans op besmetting wordt geminimaliseerd en dat afkomstig is van een gesloten opslagtank of kuip die beschermd is tegen huisdieren, evenals water uit een gesloten put (= grondwater) wordt a priori beschouwd als schoon water. In dat geval zal het water jaarlijks aan een microbiologische analyse worden onderworpen en beantwoorden aan de maximumrichtwaarde van 10.000 kve E. Coli/100 ml. Indien dit criterium niet gerespecteerd wordt, moet drinkwater gebruikt worden. In geen geval mag afval- of beekwater aangevoerd worden.</p> <p><u>Proper water</u>: Regenwater dat dusdanig wordt opgevangen dat de kans op besmetting wordt geminimaliseerd en afkomstig is van een gesloten opslagtank of kuip die beschermd is tegen huisdieren, evenals water uit een gesloten put (= grondwater), bronwater, bepaald gereconditioneerd recyclagewater waarvan de oorsprong bepaald moet zijn, bijvoorbeeld water afkomstig uit bepaalde processen die aanvaard zijn in het kader van de irrigatie (cf. 4.4.1). Dit water kan gebruikt worden op voorwaarde dat dit niet leidt tot een verhoging van de microbiologische en chemische besmettingen. Dit water moet bepaalde karakteristieken van netheid op olfactorisch en visueel vlak vertonen, en moet niet geanalyseerd worden.</p>									
<i>4.6 Bodembeheer</i>											
4.6.1*.D	Alle	De loonwerker neemt de nodige maatregelen om bodemverdichting door machines of door kuddes te voorkomen (bijvoorbeeld : gebruik van lage druk banden, geen doorgang van dieren noch machines bij natte omstandigheden, vermindering aantal passages over het perceel, ...).					3				
<i>4.7 Energieverbruik en uitstoot</i>											
4.7.1*.D	ST STFCA	Het wordt aangeraden om het energieverbruik en de uitstoot van broeikasgassen te beperken, de loonwerker neemt daartoe minstens drie maatregelen uit de lijst opgenomen in bijlage 8.2.					3				
4.7.2*.D	ST STFCA	Het wordt aangeraden om het aantal transportritten (reiniging veld, retour vrachten, ...) en de transportafstanden zoveel mogelijk te beperken en/of zo duurzaam mogelijk te maken.					3				
<i>4.8 Geluids- en geuroverlast</i>											

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
4.8.1*.D	Alle	In de mate van het mogelijke, probeert de loonwerker geluidslast voor de omgeving te vermijden - door bvb. onderhoud materiaal, inplanting gebouwen, aangepast tijdstip van uitvoering werkzaamheden, ...					3				
5. Schadelijke organismen <i>5.1 Algemene maatregelen</i>											
5.1.1.D	Alle	De loonwerker dient de onderrichtingen van het FAVV te volgen met betrekking tot de bestrijding van schadelijke organismen (aaltjes, bruinrot, ringrot, ...). Zoals de ontsmetting van machines, apparatuur, gereedschappen, vervoermiddelen, containers, verpakkingsmateriaal na bewerking van gecontamineerde producten en het verwittigen van de betrokken landbouwers. De lijst met de belangrijkste quarantaine organismen is weergegeven in bijlage 6.			A		1				
5.1.2.D	Alle	De loonwerker moet de betrokken landbouwers informeren in geval van de aanwezigheid van schadelijke distels. Als schadelijke distels worden beschouwd: akkerdistel, speerdistel, kale jonker en kruldistel.			A		1				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
5.2 Maatregelen ter bestrijding van ringrot en bruinrot											
5.2.1.D	AA	In het beschermingsgebied : Arendonk, Balen, Beerse, Berlaar, Brecht, Dessel, Dilsen-Stokkem, Geel, Grobbendonk, Ham, Hamont-Achel, Heist-op-den-berg, Herentals, Herenthout, Herselt, Hulshout, Kasterlee, Kinrooi, Leopoldsburg, Lier, Lille, Lommel, Maaseik, Malle, Meerhout, Merksplas, Mol, Neerpelt, Nijlen, Olen, Oud-Turnhout, Overpelt, Ranst, Ravels, Retie, Rijkevorsel, Schilde, Schoten, Turnhout, Vorselaar, Vosselaar, Westerlo, Zandhoven en Zoersel : alvorens over te gaan tot de beregening van een perceel aardappelen, de daartoe gebruikte installatie volledig en grondig spoelen met ander dan oppervlaktewater.	A			1					
5.2.2.D		Bij het beregenen met oppervlaktewater van andere dan aardappelpercelen, gelegen in het beschermingsgebied (zie 5.2.1) : steeds alle nodige voorzorgen nemen om te beletten dat aardappelpercelen met dat oppervlaktewater in aanraking komen.	A			1					
5.2.3. D/I	AA	Voor de teelt van aardappelen, aubergines en tomaten geldt in het beschermingsgebied een verbod op het gebruik van oppervlaktewater voor beregening zowel voor irrigatie maar ook voor de aanmaak van bv. oplossingen van gewasbeschermingsmiddelen.	A			1					
5.3 Maatregelen m.b.t. knolcyperus											
5.3.1* D/I	Gg B O AA ST	<p>Maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van knolcyperus :</p> <p>- In het geval van aanwezigheid van knolcyperus op een perceel: de loonwerker neemt de nodige maatregelen ter voorkoming van de spreiding wanneer hij het perceel verlaat. Hij verwittigt de landbouwer van de aanwezigheid van knolcyperus.</p> <p>de te nemen maatregelen op dit perceel:</p> <p>- als laatste bewerken om de verspreiding van de bollen te voorkomen</p> <p>- machines reinigen bij verlaten van het gecontamineerd perceel,</p> <p>- verboden grond af te voeren,</p> <p>- verboden wortel, knol- en bolgewassen te telen tot perceel niet meer gecontamineerd is</p> <p>- maïs of een zwaardekkend gewas zoals wintergranen of gras inzaaien (<i>enkel van toepassing wanneer de loonwerker de beslissing over de teelt neemt</i>),</p> <p>- bij maïs, chemische bestrijding toepassen,</p> <p>- mechanische bestrijding bij de teelt van maïs vermeden om de verspreiding van de bollen te voorkomen</p>				1					

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
6.3.1. D/I	Gg	<p>Het gebruik gewasbeschermingsmiddelen en biociden moet ten laatste 7 dagen na de uitvoering geregistreerd worden. De landbouwer kan gebruik maken van bestaande documenten (bv. spuitdagboek, veldboek, ...), een perceels/teeltfiche invullen of een ander soort document gebruiken. De behandeling van opgeslagen producten dient tevens geregistreerd te worden.</p> <p>Voor gewasbeschermingsmiddelen, moeten de volgende gegevens geregistreerd worden :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Commerciële benaming van het gebruikte product - Datum toediening - Behandelde teelt - Locatie van de behandelde teelt (partij nummer of perceelnummer of opslageenheidnummer¹) - Gebruikte dosis per ha of per ton¹ - Toelatingsnummer (aanbeveling) <p>(¹ in geval van behandeling na de oogst)</p> <p>Opmerking: de mogelijkheid om pootgoed als consumptieaardappelen in de handel te brengen hangt af van het respecteren van de eisen bij punt 4.3.4, onder andere het bijhouden van een spuitregister.</p> <p>Voor biociden, moeten de volgende gegevens geregistreerd worden :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Type behandelde uitrusting (machines, palletkisten, andere recipiënten, opslageenheid, voertuigen, infrastructuur) - Datum behandeling - Aangewend biocide (volledige handelsbenaming) - Concentratie en gebruikte hoeveelheid. 				A	1				
6.3.2	Alle	De aanwezigheid van schadelijke quarantaine organismen of ziekten. Vastgestelde quarantaine organismen en plantenziekten met gevaar voor de veiligheid en gezondheid van mens, dier en plant worden geregistreerd. De kopieën van het formulier voor verplichte meldingen (indien van toepassing) worden bewaard.				A	1				
6.3.3	Alle	Resultaten van analyses. Indien van toepassing wordt een ordelijk klassement van analysebulletins bijgehouden.				A	1				
6.3.4.D	AA	Het gebruik van genetisch gemodificeerde zaden moet in een register opgenomen worden.				+*	1				
6.3.5.D	Alle	De loonwerker beschikt over een klachtenbehandeling en registreert klachten gerelateerd aan het bedrijf en de bedrijfsactiviteiten, zijn eigen klachten tegenover leveranciers en tegenover derden die op zijn onderneming diensten hebben verricht, en de klachten vanwege zijn eigen klanten.				B	2				
6.3.6	Gg B	Al de gegevens met betrekking tot de perceelfiches/teeltfiches worden aan de landbouwer bezorgd.				A	1				

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
6.3.7	Alle	Bijhouden voor elk landbouwer een nominatieve fiche van de uitgevoerde landbouw- of tuinbouwwerken, met :	A			1					
6.3.7.1	Alle	Aard van de werken (zaaien, planten, bemesten, gewasbescherming, irrigatie, oogst, naooogstbehandeling, grondontsmetting, reiniging van serre, ...)	A			1					
6.3.7.2	Alle	Datum of periode van de werken	A			1					
6.3.7.3	Alle	Identificatie van de percelen zoals aangegeven door de landbouwer (vb. Perceelsnaam, localisatie, ..) + oppervlakte	A			1					
6.3.7.4	AA Gg B	Identificatie van het gebruikte product : voor uitgangsmateriaal: variëteit, ras, lotnummer, certificeringsetiket (+ eventueel kopie van plantenpaspoort indien noodzakelijk); voor pitfruit: registratie onderstam, entmateriaal, moedermateriaal; naam van bestrijdingsmiddelen en bodemontsmetting; soort meststof, ...	A			1					
6.3.7.5	AA Gg B	Hoeveelheid gebruikt product (dosis/ha, dosis/ton, ...)	A			1					
6.3.7.6	AA	Indien van toepassing: niet chemische onkruidverdelgers	A			1					
6.3.7.7	AA	Oorsprong van het water: beekwater, leidingwater, regenwater, water van open put.	A			1					
6.3.7.8	Alle	Naam van de uitvoerder en handtekening	A			1					
6.3.8	Sp Bp	De fiche opslag en/of bewerking is correct ingevuld, indien van toepassing.	A			1					
6.3.9	ST	De fiche transport (door derden) is correct ingevuld, indien van toepassing.	A			1					
6.3.10*	STFCA	De rittenstaat is volledig ingevuld. De gegevens betreffende de 3 laatst uitgevoerde transporten vergezellen steeds de laadruimte.				1					
6.3.11*	STFCA	Bijhouden van een lijst van het materiaal bij (voertuigen en laadruimtes) die mogelijk betrokken is bij het transport van diervoeder , met vermelding van: - het identificatienummer (bv. nummerplaat of intern nummer); - het betrokken type van laadruimte (bulk, combinatie bulk/zak) (vrac, combiné vrac/sac)				1					

Code	Activiteit	Vereiste	M	NC	SG	NC	VP	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Opmerking
<i>6.4 Correctieve maatregelen</i>											
6.4.1	Alle	De loonwerker moet passende herstelmaatregelen nemen wanneer hij in kennis wordt gesteld van tijdens de officiële controles vastgestelde problemen.	A			1					
<i>6.5 Checklist</i>											
6.5.1*	Alle	De loonwerker voert minstens één keer per jaar, aan de hand van de checklist (zie bijlage 7), zelf een controle uit van zijn productgroepen. Deze ingevulde checklists moeten aan de auditor voorgelegd worden bij een bedrijfscontrole.				1					
7. Meldingsplicht											
<i>7.1 Meldingsplicht</i>											
7.1.1	Alle	Op de hoogte zijn van de meldingsplicht en toepassen indien nodig.	A			1					
								.....	.....	.....	

Checklist ingevuld op:

Bijlage 14.2 Acties om het energieverbruik en de uitstoot van broeikasgassen te verminderen

Hernieuwbare energie
* Teelt van energiegewassen (koolzaad, miscanthus, ...)
* Gebruik van biomassa voor verwarmingsinstallaties
* Biomethanisatie of productie van biogas
* Groene stroom productie (fotovoltaïsche cellen, windturbine, verwarming via zonne-energie, warmtekrachtkoppeling WKK, ...)
* ...
* ...
Elektriciteitsbesparing
* Warmwaterproductiesystemen goed geïsoleerd en gelegen zo dicht mogelijk bij de plaats van gebruik
* Gekoelde opslagruimtes goed geïsoleerd
* Warmte recuperatie of gebruik van restwarmte
* Natuurlijke verlichting of verlichting met spaarlampen
* Aangepaste ventilatie (natuurlijke of mechanische)
* ...
* ...
Brandstofbesparingen
* Energieschermen of dubbele plastic in/op serre of producten afdekken bij vorst
* Productie in koude periodes vermijden
* Energie arme teelten of koude bestendige variëteiten telen
* Rechtstreeks zaaien (grondbewerking op de zaaijijn, één rit door de machine, stoppelploegen)
* Rationeel gebruik van gemotoriseerde toestellen
* Regelmatig onderhoud van landbouwmachines
* Zuinig rijden (kennis van technische kenmerken van de motor, toerental zo laag mogelijk in functie van de snelheid, ...)
* Aangepaste keuze van apparatuur (aangepaste luchtdruk van de banden, aanpassing van de tractor en van het werktuig, ...)
* Vermijden van over-mechanisatie
* Aangepaste indeling en uitrusting (automatische deuren, nadar, ...) voor efficiënt verkeer van voertuigen
* Isolatie in verwarmde gebouwen
* Optimaliseren van de oriëntatie van nieuwe gebouwen (oost-west)
* Gebruik van de eco-stand van de aftakas bij trekkers/tractoren
* ...
* ...
Besparingen in meststoffen, bodemverbeteraars, gewasbeschermingsmiddelen
* Aanpassing van de bemesting om minerale en organische stikstofverliezen te voorkomen
* Globale visie en aanpak van bemesting door éénzelfde persoon
* Stikstofbalans en analyse van mogelijk uitloogbare stikstof
* Respecteren van sectorale en/of professionele bepalingen (witboek, KBIVB, ...)
* Toepassen van groenbemesting
* Nuttig gebruik van organisch materiaal (mest, al dan niet vergist organisch materiaal uit de lokale omgeving, ...)
* Waarschuwingssysteem volgen om de behandelingen te bepalen
* Teeltrotatie om onkruiden en ziektes te beperken
* Inzaaien van vlinderbloemigen in weilanden of binnen de teeltrotatie
* ...
* ...